

LL.B. Semester - 4 (CBCS) Examination**March/April-2025 (As Per Syllabus Year July-2022)****Human Rights Law and Information Technology (Cyber Crime)(Elective)****Time: 3:00 Hours****Marks:100****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ માનવ અધિકારોનો અર્થ સમજાવો અને માનવ અધિકારનું સ્વરૂપ, ખ્યાલ અને અર્થની ચર્ચા કરો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ દીવાની અને રાજકીય અધિકારો પરની આંતરરાષ્ટ્રીય સમજૂતી 1966 વિશે સમીક્ષાત્મક સમજૂતી આપો.
- પ્રશ્ન-૨ ભારતીય બંધારણીય વિભાગ ૩ ના મૂળભૂત અધિકારોને માનવ અધિકારોના પરિપેક્ષ્યમાં સમજાવો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ રાજ્ય માનવ અધિકાર પંચની રચના અને કાર્ય વિશે જણાવો.
- પ્રશ્ન-૩ "ભારતની ન્યાયપાલિકા માનવ અધિકારોના ચાર્ટરને બંધારણમાં વચ્ચે છે." આ વિધાનની કેસ-લો સહીત ચર્ચા કરો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ અપંગ વ્યક્તિઓ તથા લઘુમતીના માનવ અધિકારોની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ સાયબર ક્રાફ્ટ હોર્નરની જવાબદારીનો સિદ્ધાંત વિગતવાર સમજાવો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ભારતીય સુરક્ષા સંહિતા અને ફોજદારી સંહિતાના સંદર્ભમાં સાયબર ગુના વિશે વિગતવાર માહિતી આપો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ ટૂંકનોંધમાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૨૦)
- (1) માનવ અધિકારોની વિશ્વવ્યાપી ઘોષણા (3) ઈ - કોમર્સ
(2) સ્વચ્છ પર્યાવરણ - અનિવાર્ય માનવ અધિકાર (4) શિક્ષણનો અધિકાર

ENGLISH VERSION

- Que-1 Explain the meaning of human rights and discuss the nature, concept and meaning of human rights. (20)
OR
- Que-1 Give a brief explanation of the International Covenant on Civil and Political Rights 1966.
- Que-2 Explain the fundamental rights of Part 3 of the Indian Constitution from the perspective of human rights. (20)
- Que-2 Tell about the formation and functioning of the State Human Rights Commission.
- Que-3 "The Judiciary of India is bound by the Charter of Human Rights in the Constitution." (20)
Discuss this statement with case law.
- OR
- Que-3 Discuss the human rights of persons with disabilities and minorities.
- Que-4 Explain in detail the Cyber Cafe Horner's principle of liability. (20)
OR
- Que-4 Provide detailed information about cybercrime in the context of the Indian Security Code and the Criminal Code.
- Que-5 Write any two short notes from the following short notes. (20)
- (1) Universal Declaration of Human Rights
(2) Clean environment - an indispensable human right
(3) E-commerce
(4) Right to education
